

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan
päivämäärä on:

09.12.2020

Dokumentet är
daterat:

09.12.2020

The document is
dated:

09.12.2020

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Olli Taipale

Pvm / Datum / Date: 09.12.2020

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 09.12.2020

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj
PL 503
00101 Helsinki

Päätös Fingrid Oyj:n ehdotukseen päätötehon muutosnopeusrajoituksista pohjoismaisella synkronialueella

Asianosainen

Fingrid Oyj

Vireilletulo

21.9.2020

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa Fingrid Oyj:n 27.10.2020 toimittaman ehdotuksen päätötehon muutosnopeusrajoituksista.

Energiavirasto velvoittaa Fingrid Oyj:n toimittamaan uuden ehdotuksen päätötehon muutosnopeusrajoituksista Energiaviraston vahvistettavaksi ennen viidentoista minuutin taseselvitysjakson käytöönottoa.

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Selostus asiasta

Fingrid Oyj (jatkossa myös Fingrid) toimitti Energiavirastolle 21.9.2020 päätötehon muutosnopeusrajoitusta koskevan ehdotuksen Nordlink:n osalta. Ehdotuksella on tarkoitus saattaa pohjoismaisen synkronialueen sääntelyviranomaisten aiemmin (Energiaviraston päätös 10.7.2019 dnro 1827/433/2018) hyväksymät päätötehon muutosnopeusrajoitukset myös Nordlinkin osalta voimaan.

Energiavirasto sai 21.9.2020 täydennetyn ehdotuksen päätötehon muutosnopeusrajoituksista sekä erillisen asiakirjan pidetyn julkisen kuulemisen tuloksista. Pohjoismaiset siirtoverkonhaltijoiden ja alueen sääntelyviranomaisten välillä käytyjen keskusteluiden pohjalta siirtoverkonhaltijat päätyivät tekemään muutoksia ehdotukseen ja lähettämään sen uudestaan viranomaisille. Uusi ehdotus saapui Energiavirastolle 22.10.2020 ja se sisälsi artiklan 6(6) mukaisen aikataulun ehdotuksen täytäntöönpanolle. Ehdotuksen mukaan NordLink-yhdysjohtoon sovelletaan samoja sääntöjä kuin muihinkin vahvistettuihin yhdysjohtoihin. Siirtoverkonhaltijat asettavat samat rajoitukset NordLink-rajayhdysjoholle heti sen tullessa käyttöön. Ehdotukseen sisältyi kuvaus päätötehon muutosnopeuden vaikutuksista sähkön siirtoverkon käytööä koskevien suuntaviivojen (jatkossa SO suuntaviivat) tavoitteisiin.

SO suuntaviivoissa vaaditaan alueen sääntelyviranomaisten neuvottelemaan ja toimimaan tiiviissä yhteistyössä sekä koordinoimaan keskenään päästökseen

sopimukseen ja tekemään päätöksiä kuuden kuukauden kuluessa viimeisen alueen sääntelyviranomaisen ehdotuksen vastaanottamisesta. Tämän takia kultakin alueen sääntelyviranomaiselta edellytetään päätöstä 22.3.2021 mennessä.

Energiaviraston toimivalta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY 35 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi kansallinen sääntelyviranomainen kansallisella tasolla.

Lain Energiavirastosta (870/2013) 1 §:n 2 momentin mukaan Energiavirasto hoitaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joista säädetään:

3) sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY, jäljempänä sähkömarkkinadirektiivi, nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa tai päätöksissä.

Asiaan liittyyvä lainsäädäntö

Komission asetus (EU) 2017/1485 sähkön siirtoverkon käytöä koskevista suuntaviivoista (SO suuntaviivat)

SO suuntaviivojen 4 artiklan mukaan:

" 1. Tämän asetuksen tavoitteena on

- a) määrittää yhteiset käyttövarmuutta koskevat vaatimukset ja periaatteet;
  - b) määrittää yhteiset yhteenliitetyn verkon käyttötoiminnan suunnittelun periaatteet;
  - c) määrittää yhteiset taajuudensäätöprosessit ja -rakenteet;
  - d) varmistaa olosuhteet, joissa käyttövarmuutta voidaan ylläpitää kaikkialla unionissa;
  - e) varmistaa olosuhteet, joissa kaikkien synkronialueiden taajuuden laatusoja voidaan ylläpitää kaikkialla unionissa;
  - f) edistää verkon käytöä ja käyttötoiminnan suunnittelua koskevaa koordinointia;
  - g) varmistaa siirtoverkon toimintaa koskevien tietojen läpinäkyvyys ja luotettavuus ja parantaa sitä;
  - h) edistää unionin sähkönsiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä.
2. Jäsenvaltioiden, toimivaltaisten viranomaisten ja verkonhaltijoiden on tästä asesta soveltaessaan
- a) sovellettava suhteellisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita;

- b) varmistettava avoimuus;
- c) sovellettava periaatetta, jonka mukaan suurin kokonaistehokkuus ja alhaisimmat kokonaiskustannukset optimoidaan kaikkien asianomaisten osapuolten kesken;
- d) varmistettava, että siirtoverkonhaltijat hyödyntävät, niin pitkälti kuin mahdollista, markkinapohjaisia mekanismeja verkon käyttövarmuuden ja stabiilisuuden varmistamiseksi;
- e) kunnioittettava paikalliselle siirtoverkonhaltijalle annettua vastuuta varmistaa käyttövarmuus, myös kansallisessa lainsääädännössä vaaditulla tavalla;
- f) kuultava asianomaisia jakeluverkonhaltijoita ja otettava huomioon niiden järjestelmään mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset; ja
- g) otettava huomioon sovitut eurooppalaiset standardit ja tekniset spesifikaatiot."

SO suuntaviivojen 6 artiklan mukaan:

" 7. Jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää useamman kuin yhden säädelyviranomaisten päätöstä, toimivaltaisten säädelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinointava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. Jos virasto antaa lausunnon, toimivaltaisten säädelyviranomaisten on otettava se huomioon. Säädelyviranomaisten on tehtävä 2 ja 3 kohdan mukaisesti ehdotettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat päätökset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun säädelyviranomainen tai, soveltuvissa tapauksissa, viimeinen asianosainen säädelyviranomainen on vastaanottanut ehdot ja edellytykset tai menetelmät.

8. Jos säädelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen 7 kohdassa tarkoite-tussa määräajassa tai niiden yhteisestä pyynnöstä virasto tekee päätöksen ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista kuuden kuukauden kuluessa asetuksen (EY) N:o 713/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

"9. Jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää yhden nimetyn elimen päätöstä 4 kohdan mukaisesti, nimetyn elimen on tehtävä päätös kuuden kuukauden kuluessa ehtojen ja edellytysten tai menetelmien vastaanottamisesta."

SO suuntaviivojen 137 artiklan mukaan:

" 3. HVDC-yhdysjohdon kaikilla liittävillä siirtoverkonhaltijoilla on oikeus määritellä taajuudensäätöblokin käytösopimusessa yhteisiä rajoituksia HVDC-yhdysjohdon pätöteholle, jotta voidaan rajoittaa sen vaikutusta toisiinsa liitettyjen taajuuden-säätöblokkien taajuuden palautuksen säättövirheen tavoiteparametrin saavuttamiseen, sopimalla kyseisen HVDC-yhdysjohdon muutosajoista ja/tai suurimmista muutosnopeuksista. Näitä yhteisiä rajoituksia ei saa soveltaa epätasapainon netotukseen, taajuuden kytkentään eikä rajat ylittävään taajuuden palautusreservin ja

korvaavan reservin aktivointiin HVDC-yhdysjohtojen kautta. Synkronialueen kaikien siirtoverkonhaltijoiden on koordinoitava nämä toimenpiteet synkronialueen sisällä.

4. Taajuudensäätöblokin kaikilla siirtoverkonhaltijoilla on oikeus määritellä taajuudensäätöblokin käytösopimusessa seuraavia toimenpiteitä, joilla tuetaan taajuudensäätöblokin taajuuden palautuksen säättövirheen tavoiteparametrin saavuttamista ja pienennetään deterministisiä taajuuspoikkeamia, ottaen huomioon sähköntuotantomoduulien ja kulutusyksiköiden tekniset rajoitukset:

- a) sähköntuotantomoduulien ja/tai kulutusyksiköiden muutosaikeihin ja/tai suurimpiin muutosnopeuksiin liittyvät velvoitteet;
- b) taajuudensäätöblokin sähköntuotantomoduulien ja/tai kulutusyksiköiden laitekohtaisiin muutokseen alkamisajankohtiin liittyvät velvoitteet; ja
- c) sähköntuotantomoduulien, kulutusyksiköiden ja päteehen kulutuksen välisen muutoksen koordinointi taajuudensäätöblokissa."

Perustelut

Fingrid toimitti ehdotuksen päteehen muutosnopeusrajoituksista Energiavirastoon 27.10.2020.

SO suuntaviivojen mukaan, jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää useamman kuin yhden sääntelyviranomaisten päätöstä, toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. SO suuntaviivojen artiklan 6(9) mukaisesti Energiavirastolla on yhdessä muiden pohjoismaisen synkronialueen sääntelyviranomaisten kanssa kuusi kuukautta aikaa käsitellä ja hyväksyä ehdotus. Energiavirasto on tästä päätöstä valmisteltaessa tehnyt tiivistä yhteistyötä ja koordinoinut toimiaan muiden pohjoismaisen synkronialueen sääntelyviranomaisten kanssa.

Energiaviraston päätös noudattaa alueen sääntelyviranomaisten yhteisesti sopimaa linjaa, joka on esitetty tämän päätöksen liitteenä dokumentissa "*Approval by All Regulatory Authorities in the Nordic Synchronous area on Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation, 5 Nov 2020*".

Energiaviraston ja muiden pohjoismaisen synkronialueen sääntelyviranomaisten näkemyksen mukaan vuonna 2019 vahvistettuun päätökseen oli jäänyt ehtoja rajoituksista, jotka perustuvat vanhoihin toimintamalleihin eikä näitä puutteita ei oltu myöskään huomioitu uudessa nyt käsiteltävänä olleessa ehdotuksessa. Energiavirasto katsookin, että siirtoverkonhaltijoiden ehdotus täyttää vain osaksi SO suuntaviivojen 4 artiklan tavoitteet. Alueelliset sääntelyviranomaiset odottavatkin siirtoverkonhaltijoiden kehittävän tulevaa ehdotustaan lähemmäs kohti SO suuntaviivojen artikan 4 mukaisia periaatteita jättäässään uuden ehdotuksen sääntelyviranomaisten vahvistettavaksi ennen 15 minuutin taseselvitysjakson käyttöönottoa.

Tästä näkemyksestä huolimatta alueen sääntelyviranomaiset katsovat, että siirtoverkonhaltijoiden ehdotus päätötehon muutosnopeusrajoituksista on hyväksyttävissä.

Sovelletut säädökset

Komission asetus (EU) 2017/1485 4 artikla, 6 artikla, 137 artikla

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 36 §, 38 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Liitteet   Valitusosoitus Markkinaoikeuteen

Approval by All Regulatory Authorities in the Nordic Synchronous area on Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation, 5 Nov 2020

Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation, 22 Oct 2020

Jakelu   Fingrid Oyj

Tiedoksi

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla sitten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskeloisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jäätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiastaannista.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaa-ditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei koh-distu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuumelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoitte*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tullessaan seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimitaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimitaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

**Approval by All Regulatory Authorities in the Nordic
Synchronous area**

on

**Amended Nordic synchronous area proposal for ramping
restrictions for active power output in accordance with
Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU)
2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on
electricity transmission system operation**

5 November 2020

I. Introduction and legal context

This document elaborates an agreement of all Regulatory Authorities in the Nordic synchronous area (hereinafter referred to as NRAs), agreed on November 5, 2020, on the Nordic TSOs (hereinafter referred to as TSOs) “Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing guideline on electricity transmission system operation” dated 22 October 2020 (hereinafter referred to as respectively “amended ramping restrictions for active power output proposal” and “Regulation 2017/1485”).

This agreement of the NRAs shall provide evidence that a decision on the amended ramping restrictions for active power output proposal does not need to be adopted by ACER pursuant to Article 6(8) of the Regulation 2017/1485 at this stage. This document is intended to constitute the basis on which all NRAs will each subsequently make national decisions pursuant to Regulation 2017/1485 Article 6(1) to approve the amended ramping restrictions for active power output proposal submitted by the TSOs. The TSOs are Fingrid Oyj, Svenska kraftnät, Energinet, Kraftnät Åland AB and Statnett SF.

The legal provisions relevant to the submission and approval of the amended ramping restrictions for active power output proposal, and this all NRAs agreed opinion, are Articles 4(1), 5(1), 6(3)(e)(i), 6(6), 6(7), 11, 119(1)(c), 137(3) and 137(4) of Regulation 2017/1485, listed below.

Article 4(1)

This Regulation aims at:

- a) determining common operational security requirements and principles;
- b) determining common interconnected system operational planning principles;
- c) determining common load-frequency control processes and control structures;
- d) ensuring the conditions for maintaining operational security throughout the Union;
- e) ensuring the conditions for maintaining a frequency quality level of all synchronous areas throughout the Union;
- f) promoting the coordination of system operation and operational planning;
- g) ensuring and enhancing the transparency and reliability of information on transmission system operation;
- h) contributing to the efficient operation and development of the electricity transmission system and electricity sector in the Union.

Article 5(1)

TSOs shall develop the terms and conditions or methodologies required by this Regulation and submit them for approval to the competent regulatory authorities in accordance with Article 6(2) and (3) or for approval to the entity designated by the Member State in accordance with Article 6(4) within the respective deadlines set out in this Regulation.

Article 6(3)(e)(i)

The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities of the concerned region, on which a Member State may provide an opinion to the concerned regulatory authority:

methodologies and conditions included in the LFC block operational agreements in Article 119, concerning:

ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4);

Article 6(6)

The proposal for terms and conditions or methodologies shall include a proposed timescale for their implementation and a description of their expected impact on the objectives of this Regulation. Proposals on terms and conditions or methodologies subject to the approval by several or all regulatory authorities shall be submitted to the Agency at the same time that they are submitted to regulatory authorities. Upon request by the competent regulatory authorities, the Agency shall issue an opinion within 3 months on the proposals for terms and conditions or methodologies.

Article 6(7)

Where the approval of the terms and conditions or methodologies requires a decision by more than one regulatory authority, the competent regulatory authorities shall consult and closely cooperate and coordinate with each other in order to reach an agreement. Where the Agency issues an opinion, the competent regulatory authorities shall take that opinion into account. Regulatory authorities shall take decisions concerning the submitted terms and conditions or methodologies in accordance with paragraphs (2) and (3), within 6 months following the receipt of the terms and conditions or methodologies by the regulatory authority or, where applicable, by the last regulatory authority concerned.

Article 11

- 1 TSOs responsible for submitting proposals for terms and conditions or methodologies or their amendments in accordance with this Regulation shall consult stakeholders, including the relevant authorities of each Member State, on the draft proposals for terms and conditions or methodologies listed in Article 6(2) and (3). The consultation shall last for a period of not less than 1 month.
- 2 The proposals for terms and conditions or methodologies submitted by the TSOs at Union level shall be published and submitted to public consultation at Union level. Proposals submitted by the TSOs at regional level shall be submitted to public consultation at least at regional level. Parties submitting proposals at bilateral or at multilateral level shall carry out a public consultation at least in the Member States concerned.
- 3 The TSOs responsible for developing the proposal for terms and conditions or methodologies shall duly take into account the views of stakeholders resulting from the consultations prior to its submission for regulatory approval. In all cases, a sound justification for including or not including the views resulting from the consultation shall be provided together with the submission of the proposal and published in a timely manner before, or simultaneously with the publication of the proposal for terms and conditions or methodologies.

Article 119(1)(c)

By 12 months after entry into force of this Regulation, all TSOs of each LFC block shall jointly develop common proposals for:
ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4);

Article 137(3)

All connecting TSOs of an HVDC interconnector shall have the right to determine in the LFC block operational agreement common restrictions for the active power output of that HVDC interconnector to limit its influence on the fulfilment of the FRCE target parameter of the connected LFC blocks by agreeing on ramping periods and/or maximum ramping rates for this HVDC interconnector. Those common restrictions shall not apply for imbalance netting, frequency coupling as well as cross-border activation of FRR and RR over HVDC interconnectors. All TSOs of a synchronous area shall coordinate these measures within the synchronous area.

Article 137(4)

All TSOs of an LFC block shall have the right to determine in the LFC block operational agreement the following measures to support the fulfilment of the FRCE target parameter of the LFC block and to alleviate deterministic frequency deviations, taking into account the technological restrictions of power generating modules and demand units:

- a) obligations on ramping periods and/or maximum ramping rates for power generating modules and/or demand units;
- b) obligations on individual ramping starting times for power generating modules and/or demand units within the LFC block; and
- c) coordination of the ramping between power generating modules, demand units and active power consumption within the LFC block.

II. The TSO proposal

This amended ramping restrictions for active power output proposal constitutes an amend of the original proposal the TSO submitted to NRAs in September 2018. The original proposal was approved by the NRAs in July 2019.

The first amended ramping restrictions for active power output proposal was submitted to the NRAs on September 22, 2020 together with a separate document on the result of their public consultation. After a dialog between the Nordic NRAs and TSOs, the Nordic TSOs decided to do some changes on the submitted proposal and resubmit it to the NRAs. The new resubmitted updated proposal (amended ramping restrictions for active power output proposal, dated 22 October 2020) included a timescale for its implementation according to article 6(6). The requirements are the same as those on the proposal from 2018 but a new interconnector (NordLink) is included on the list of interconnectors that have to comply with the restrictions. The amended ramping restrictions for active power output proposal are already implemented for all the interconnectors except for the NordLink. The TSOs will implement the restrictions on NordLink as soon NordLink is in operation and the amended ramping restrictions for active power output proposal has been approved by the Nordic NRAs. A description of the

impact of the proposed ramping restrictions for active power output on the objectives of Regulation 2017/1485 was included in the proposal.

Regulation 2017/1485 requires NRAs to consult and closely cooperate and coordinate with each other in order to reach agreement and make decisions within six months following receipt of submissions of the last NRA concerned. A decision is therefore required by each NRA by March 22, 2021.

III. NRAs' position

The amended ramping restrictions for active power output proposal dated 22 October 2020, contains the same restrictions as the proposal the NRAs approved in 2019, the difference is that a new interconnector (NordLink) is included on the list of the interconnectors that have to comply with the restrictions.

The NRAs approval on 2019 contains some conditions due the NRAs understanding that the restrictions were based on previous practises and not follow the principle of optimisation between the highest overall efficiency and lowest total costs for all parties involved and make use of market-based mechanisms as far as possible, to ensure network security and stability.

The NRAs are therefore still of the opinion that the amended ramping restrictions for active power output proposal only partly enables the achievement of the objectives of Article 4 of Regulation 2017/1485.

Notwithstanding this opinion, the NRAs have reached an agreement that the amended ramping restrictions for active power output proposal can be approved. However, the NRAs expect the TSOs to inform the NRAs on the implementation of this method and future development regarding ramping restrictions. Furthermore, the TSOs shall submit a new proposal before the implementation of 15 min ISP.

IV. Conclusions

All NRAs have assessed, consulted and closely cooperated to reach an agreement that the amended ramping restrictions for active power output proposal meet the requirements of Regulation 2017/1485 and as such can be approved by all NRAs. The TSOs are nonetheless required to fulfil the following tasks:

- Inform NRAs on the implementation of the method described in the proposal and future development regarding ramping restrictions.
- Submit a new proposal before the implementation of 15 min ISP.

NRAs shall, based on this agreement, make their national decisions by March 21, 2021. The amended ramping restrictions for active power output proposal will be adopted upon the decision of the last the NRA in the LFC block. Following the national decisions by all NRAs,

TSOs are required to publish the amended ramping restrictions for active power output proposal as approved, according to Article 8(1) of Regulation 2017/1485. All TSOs must respect the implementation deadlines provided in the amended ramping restrictions for active power output proposal.

**Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions
for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of
the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017
establishing a guideline on electricity transmission system operation**

---

22 October 2020

All TSOs of the Nordic synchronous area, taking into account the following:

Whereas

- (1) This document is the common proposal developed by all Transmission System Operators within the Nordic synchronous area (hereafter referred to as “**TSOs**”) for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of Commission Regulation (EU) 2017/1485 establishing a guideline on electricity transmission system operation (hereafter referred to as “**SO Regulation**”). This proposal is hereafter referred to as “**Proposal**”.
- (2) The Proposal takes into account the general principles and goals set in SO Regulation as well as Regulation (EC) No 714/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on conditions for access to the network for cross border exchanges in electricity (hereafter referred to as “**Regulation (EC) No 714/2009**”). The goal of the SO Regulation/Regulation (EC) No 714/2009 is the safeguarding of operational security, frequency quality and the efficient use of the interconnected system and resources. Article 119(1)(c) of the SO Regulation sets for this purpose requirements for the TSOs to “*jointly develop common proposals for: [...] ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4);*”
- (3) Article 137(3) and (4) of the SO Regulation define the scope of this Proposal. Article 137(3) states that “*All connecting TSOs of an HVDC interconnector shall have the right to determine [...] common restrictions for the active power output of that HVDC interconnector to limit its influence on the fulfilment of the FRCE target parameter of the connected LFC blocks [...].*” The TSOs will make use of this right. Article 137(4) states that “*All TSOs of an LFC block shall have the right to determine in the LFC block operational agreement the [...] measures*” related to “*power generating modules and/or demand units [...].*” The TSOs will also make use of this right.
- (4) The existing ramping restrictions for HVDC interconnectors and production and the existing possibilities for the TSOs to coordinate ramping between production plans limit FRCE and frequency deviations in such a way that the current target on frequency quality will be fulfilled. Consequently, the TSOs conclude that it is required to keep the existing ramping restrictions and coordination possibilities.
- (5) Similar to the requirement for the existing HVDC interconnectors, the ramping restrictions shall also apply to new interconnectors. This proposal therefore adds the new NordLink interconnector to the list of interconnectors in Article 3.
- (6) In regard to regulatory approval, Article 6(3) of the SO Regulation states:
“The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities of the concerned region, on which a Member State may provide an opinion to the concerned regulatory authority: [...] (e) methodologies and conditions included in the LFC block operational agreements in Article 119, concerning: [...] (i) ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4);”

Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation

- (7) According to Article 6(6) of the SO Regulation the expected impact of the Proposal on the objectives of the SO Regulation has to be described and is presented below.
- (8) The Proposal generally contributes to and does not in any way hamper the achievement of the objectives of Article 4 of the SO Regulation. In particular, the Proposal contributes to these objectives by specifying ramping restrictions for HVDC interconnectors and production plans. These ramping restrictions are required to maintain the operational security by reducing the risk for automatic Under Frequency Load Shedding (UFLS) and for system blackouts due to under or over frequency. Furthermore, the ramping restrictions are required to maintain the frequency quality level of the synchronous areas involved.
- (9) In conclusion, the Proposal contributes to the general objectives of the SO Regulation to the benefit of all market participants and electricity end consumers.

Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation

SUBMIT THE FOLLOWING AMENDED PROPOSAL TO ALL REGULATORY AUTHORITIES OF THE NORDIC SYNCHRONOUS AREA:

Article 1 - Subject matter and scope

1. The ramping restrictions described in this Proposal are the common proposal of TSOs in accordance with article 137(3) and (4) of the SO Regulation. The Proposal applies solely to the Nordic synchronous area.

The Nordic synchronous area covers transmission systems of East-Denmark (DK2), Finland, Sweden and Norway.

This Proposal has been developed by Energinet, Fingrid Oyj, Kraftnät Åland AB, Svenska kraftnät and Statnett SF.

2. This Proposal is subject to approval in accordance with Article 6(3) of the SO Regulation.

Article 2 - Definitions and interpretation

1. For the purposes of this Proposal, the terms used shall have the meaning of the definitions included in Article 3 of the SO Regulation and in Article 2 of Commission Regulation (EU) 2017/2195.
2. For the purpose of this Proposal, a HVDC interconnector means one or more cables between two synchronous areas connected to the transmission grid in the same connection point on both sides.
3. In this Proposal, unless the context requires otherwise:
  - a. the singular indicates the plural and vice versa;
  - b. the headings are inserted for convenience only and do not affect the interpretation of the Proposal; and
  - c. any reference to legislation, regulations, directives, orders, instruments, codes or any other enactment shall include any modification, extension or re-enactment of it when in force.

Article 3 – Ramping restrictions for the active power output of HVDC interconnectors

In order to fulfil the FRCE target parameters for the LFC block as referred to in article 128 of the SO Regulation, the following ramping restrictions apply:

1. For the NorNed, Estlink 1, Estlink 2, Vyborg, Konti-Skan, Kontek, Great Belt, Baltic Cable, NordBalt, NordLink, SwePol Link and Skagerrak HVDC interconnectors the maximum gradient for change in flow is 30 MW/min;
2. The changes to the trading plans from one hour to the next in the energy market shall be not more than 600 MW on each of the following HVDC interconnectors: NorNed, Estlink, Vyborg, Kontek, Great Belt, Baltic Cable, NordBalt, NordLink, SwePol Link, Skagerrak and Konti-Skan;
3. The changes to the trading plans from one hour to the next in the energy market shall be not more than 600 MW for the sum of the Skagerrak and Konti-Skan HVDC interconnectors;
4. In accordance with Article 137(3) of the SO Regulation, the restrictions in paragraph 1 to 3 shall not apply for imbalance netting, frequency coupling as well as cross-border activation of FRR and RR over HVDC interconnectors.

Amended Nordic synchronous area proposal for ramping restrictions for active power output in accordance with Article 137(3) and (4) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation

Article 4 – measures to support the fulfilment of the FRCE target parameter of the LFC block and to alleviate deterministic frequency deviations, taking into account the technological restrictions of power generating modules and demand units

In order to fulfil the FRCE target parameters for the LFC block as referred to in article 128 of the SO Regulation, the following ramping restrictions apply:

1. When the hourly production plan of balance responsible parties representing power generating modules in Finland, Norway and Sweden changes more than 200 MW at hour shift, these balance responsible parties need to reschedule their plan with quarterly steps 15 minutes before hour shift, at hour shift and 15 minutes after hour shift in order to adjust the plans to better correspond to the consumption pattern. In Norway, the steps can be applied 30 minutes before the hour shift until 30 minutes after the hour shift. This obligation is not relevant in Denmark East due to the physical characteristics for production;
2. In case that planned production changes and planned HVDC exchanges around hour shift will impact the frequency in a way that cannot be entirely handled by control centres in the minutes before and after operating hour, the TSOs are allowed to request balance responsible parties that represent power generating modules to advance or delay parts of planned production steps at the hour shift. The power schedules may be changed from 30 minutes before hour shift till 30 minutes after the hour shift.

Article 5 – Publication and implementation

1. The relevant TSOs shall publish (in accordance with Article 8 of the SO Regulation) the Proposal without undue delay after the competent NRAs have approved the Proposal or a decision has been taken by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators in accordance with Article 6 of the SO Regulation.
2. The TSOs have already implemented the ramping restrictions for all interconnectors except for NordLink. The TSOs shall start the implementation of ramping restrictions for NordLink when the interconnector is operational and as soon as this Proposal has been approved by all Nordic NRAs.

Article 6 - Language

The reference language for this Proposal shall be English. For the avoidance of doubt, where TSOs needs to translate this Proposal into national language(s), in the event of inconsistencies between the English version published by TSOs in Nordic Synchronous Area in accordance with Article 8(1) of the SO Regulation and any version in another language the relevant TSOs shall, in accordance with national legislation, provide the relevant national regulatory authority with an updated translation of the Proposal.